

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. באיסור כולל מיחייב תרתי ... באיסור בת אחת מיחייב תרתי.....1
- ב. ומפרישין אותן שלשה חדשים שמא מעוברות הן ואם היו קטנות שאינן ראויות לילד מחזירים אותן מיד.....2
- ג. ואונס בישראל מישראל שרי.....3

דף לג.

א. באיסור כולל מיחייב תרתי ... באיסור בת אחת מיחייב תרתי

כבר התבאר לעיל דף לב: שהעושה¹ עבירות הרבה בהעלם אחת חייב חטאת על כל אחת ואחת וכן אם עשה מעשה אחד שהוא חייב עליו משום שמות הרבה חייב על כל שם ושם. אך כלל גדול² הוא בכל איסורים שבתורה שאין איסור חל על איסור אלא א"כ היו שני איסורין באין כאחת³, או שהיה האיסור האחד מוסיף דברים אחרים על אותו האיסור, או אם היה כולל דברים אחרים עם איסור זה.

לפיכך העושה⁴ מלאכה ביום הכפורים שחל להיות בשבת חייב שתי חטאות מפני ששני האיסורין באין כאחת, וכן האוכל גיד הנשה⁵ של נבילה

¹ רמב"ם הלכות שנגות פרק ד הלכה א

² רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יז הלכה ח

³ ועיין פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן תפח ס"ק ב שכתב "ועיין יבמות לג: לקוברו בין רשעים גמורים, לחד תירוץ משמע אף על גב דאין איסור חל על איסור ללקות ב', הא תרין איסורים רביע עליה. וכ"כ עוד בפתיחה לכב"ח ד"ה עוד אדבר, וביו"ד כלל איסור חל על איסור ד"ה תשובה, ושושנת העמקים סוף כלל כב. ועיין ברוך טעם שער ג שער הכולל דין ב אם איסור הפצא חל על איסור גברא. וכ"כ באבני מילואים סימן יא ס"ק ב "דבכל העריות נהי דאין איסור חל על הבועל אפילו ע"י כולל דבעל ומשום דהוי קל על חמור ולא מהני בזה כולל אבל איסור מיהא רכוב דכל מקום דאין איסור חל על איסור אמנם איסור רכוב עלי' ולא הותר לו אלא שאין עונשין על השני כיון דאין אחע"א וכדאיתא ביבמות (דף ל"ב) ג"מ לקוברו בין רשעים גמורים".

⁴ רמב"ם הלכות שנגות שם

⁵ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ח הלכה ו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

או של טרפה או של עולה חייב שתים, מתוך שנכלל באיסורים אלו שאר גופה שהיה מותר, נכלל גם הגיד⁶ ונוסף עליו איסור אחר.

דף לג:

ב. ומפרישין אותן שלשה חדשים שמא מעוברות הן ואם היו קטנות שאינן ראויות לילד מחזירים אותן מיד

כתיב (בראשית יז פסוק ז) להיות לך לאלהים ולירעה אהריתך ופירשו בו חכמים⁷ ז"ל אימתי יהיה לך לאלקים בזמן שזרעך מיוחס אחריתך, כלומר שאין השכינה שורה בישראל אלא בזמן שזרעו של כל אחד הוא מיוחס בודאי אחריו, שהכל יודעין בודאי שזה בנו של זה, אבל אם אין זרעו מיוחס אחריו בודאי, אלא שספק אם זה בנו אין השכינה שורה בישראל.

וכבר ידוע בחכמי הטבע וקים להו לחכמים ז"ל שכל אשה שבאו עליה ב' אנשים זה תוך ג' חדשים אחר שבא עליה זה, וילדה ולד לסוף ט' חדשים של ביאת הראשון, יש להסתפק בולד זה אם הוא נולד לט' חדשים ומן הראשון הוא, או נולד לז' חדשים ומן האחרון הוא, אבל אם תמתין ג' חדשים שלימים בין שתי הביאות אז נוכל להבחין מאיזה מהם נתעברה, שאם נתעברה מן הראשון היה עובר ניכר לסוף שלשה חדשים קודם שבא עליה השני, דהכי קים להו שבודאי העובר ניכר לסוף שליש עיבורה, ואם תלד לט' חדשים עובר ניכר לסוף ג' חדשים שלימים, וסתם נשים יולדות לט'

לפיכך אשה⁸ שהיתה אסורה על אחד ונשאת לו בטעות, ואח"כ נודע שהיא אסורה לו והוציאהו בי"ד מתחתיו, צריכה להמתין שלושה חדשים לפני שנשאת כדי לברר שאינה בהריון ממנו.

⁶ ואע"ג שאין בגידין בנותן טעם עיין פלתי סימן סה ס"ק ב ועיין אור שמח שם תי' הא דמחייב גם על איסור נבלה, נראה לדעתי משום דכיון דרחמנא חייביה על אכילתו משום אכילת גיד הנשה, איסורו הושבו לאכילה, ולכן חייב גם על איסור נבלה, משום דכיון דחשוב אכילה לזה חשיב אכילה לאיסור אחרני, וכיו"ב אמרו בבכורות (דף יו"ד ע"א) דפטר המור מטמא טומאת אוכלין אף על גב דלא חשב עליה, דאיסורו הושבו, לכן גם הכא איסור דרחמנא רמיא עליה משום אוכל גיד, וחשביה לאכילה, מיחשב אכילה גם לאיסור נבלה וכו'.

⁷ להלן מב.

⁸ שו"ע ונו"כ אבהע"ז יג ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

אם היתה קטנה שאינה ראויה לילד אינה צריכה להמתין, שזה דבר שאינו מצוי⁹ הוא ומילתא דלא שכיחא לא גזרו בו רבנן.

ואם היו כהנות נפסלו מן התרומה.

ג. ואונס בישראל מישראל שרי

כהן¹⁰ הדיוט אסור מן התורה בגרושה זונה וחללה, שנאמר (ויקרא כא פסוק א, ז) אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרָן וּגְו' אִשָּׁה זֹנָה וְחַלְלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ

איזו היא זונה שאסורה לכהן, זו בת ישראל שנבעלה לאדם שהיא אסורה לו איסור השוה לכל בין איסור לאו בין איסור עשה, וכל שכן אם נבעלה לחייבי כריתות ומיתות בית דין שאסורין משום ערוה, ואין חילוק בין נבעלת באונס בין ברצון, בין במזיד בין בשוגג, בין כדרכה בין שלא כדרכה, ואפילו לא עשה בה אלא העראה פסלה, משום ששם זונה משמע שנבעלה בזנות אין חילוק בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד דהא מכל מקום ביאת זנות הוא.

לפיכך אשת כהן שנאנסה ונבעלה נאסרה לבעלה משום כהונתו, שבכלל זונה היא וצריך להוציאה. אולם אשת ישראל שנאנסה¹¹, מותרת לבעלה¹², שהרי נאמר לגבי אשת איש שנסתרה (במדבר ה יג) וְהוּא לֹא נִתְפָּשָׁה הֵא נִתְפָּשָׁה מוֹתֵרֵת. אך אם ימות בעלה תהיה אסורה לכהן.

אשה שהצילה את בעלה או אחרים¹³ ע"י שהפקירה עצמה לזנות, אם האונס הוא על הבעילה עצמה¹⁴ הרי זה אונס גמור, ומותרת לבעלה¹⁵. אך אם היא מתרצית לבעילה, ואונס אחר היא, נאסרת לבעלה. ואם נאנסה ממש, פשוט להתיר, מ"מ צריכה טבילה שלא תהא מאוסה עליו.

⁹ אע"ג שגזרו בקטנה גרושה וכו'

¹⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז א – יא ובלבוש שם

¹¹ בש"ס פליגי אבוא דשמואל ורבא והלכתא כרבא כל שהיא בתחילת ביאה באונס וסוף הביאה ברצון הוי כנאנסו. כ"ש שם כג

¹² וכיון שאינה אסורה על בעלה מותרת גם לבעול. באר היטב שם כא מבית הלל

¹³ שבות יעקב ח"ב סי' קי"ו מובא בבאר היטב שם כ

¹⁴ דר"ל לא מבעיא שתקפה ובא עליה דזה פשיטא אלא אפי' דומיא דאסתר תחילה שהיתה באונס דהיינו שלא היתה מתרצית עד שתבעה אחשוורוש שהיה לה אימת מלכות והיתה אנוסה על הביאה ממש ושריא לבעלה מרדכי. פ"ת שם יא מבית מאיר קעה ג

¹⁵ ועיין בתשובת נו"ב תניינא חי"ד סימן קס"א אחר שהביא שם דברי מהרי"ק המובא בב"ש סימן קע"ח סק"ד כתב וז"ל ומ"מ גוף דין זה שיהיה מותר לא"א לזנות ברצון כדי להציל נפשות אינו תורה ולא ישר בעיני מה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

שראיתי באיזה תשובה וכדומה שהיא ת' בית יעקב באנשים ונשים שהלכו בדרך כו' ופסק בתשובה ההיא ששפיר עבדה ומצוה רבה עבדה ששדלתו לזה להציל נפשות רק שאעפ"כ נאסרה על בעלה והביא ראיה מאסתר ואני אומר כשם שאין מתרפאין בגילוי עריות כך אין מצילין בה נפשות כו' ואסתר שאני שהיה להצלת כלל ישראל והיה בהוראת מרדכי ובית דינו ואולי ברוח הקודש ע"ש. פ"ת שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>